

Bruselj, 2. maj 2016
(OR. en)

8535/16

**Medinstitucionalna zadeva:
2016/0124 (NLE)**

**SOC 214
EMPL 131
PECHE 150**

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalnega sekretarja Evropske komisije: direktor Jordi AYET PUIGARNAU
Datum prejema:	29. april 2016
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	COM(2016) 235 final
Zadeva:	Predlog DIREKTIVE SVETA o izvajanju Sporazuma med Splošno konfederacijo kmetijskih zadrug v Evropski uniji (COGECA), Evropsko federacijo delavcev v prometu (ETF) in Združenjem nacionalnih organizacij ribiških podjetij v Evropski uniji (Europêche) z dne 21. maja 2012, kakor je bil spremenjen 8. maja 2013, o izvajanju Konvencije o delu na področju ribolova Mednarodne organizacije dela iz leta 2007

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2016) 235 final.

Priloga: COM(2016) 235 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 29.4.2016
COM(2016) 235 final

2016/0124 (NLE)

Predlog

DIREKTIVA SVETA

o izvajanju Sporazuma med Splošno konfederacijo kmetijskih zadrug v Evropski uniji (COGECA), Evropsko federacijo delavcev v prometu (ETF) in Združenjem nacionalnih organizacij ribiških podjetij v Evropski uniji (Europêche) z dne 21. maja 2012, kakor je bil spremenjen 8. maja 2013, o izvajanju Konvencije o delu na področju ribolova Mednarodne organizacije dela iz leta 2007

(Besedilo velja za EGP)

{SWD(2016) 143 final}

{SWD(2016) 144 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

- **Razlogi za predlog in njegovi cilji**

Leta 2002 je Mednarodna organizacija dela (MOD) začela razpravo na svetovni ravni o celostnem in posodobljenem svežnju mednarodnih standardov v ribiškem sektorju, da se ribiče na svetovni ravni ustrezno zaščiti. Rezultat je bilo sprejetje Konvencije o delu na področju ribolova leta 2007¹. Doslej je Francija edina država članica EU, ki je Konvencijo ratificirala².

Komisija je leta 2007 na podlagi člena 154 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) začela prvo fazo posvetovanj s socialnimi partnerji EU in jih pozvala, da „preučijo možnosti skupne pobude za spodbujanje uporabe določb nedavno sprejete Konvencije ILO o delovnih pogojih na krovu ribiških ladij leta 2007 v EU“³. Splošna konfederacija kmetijskih zadrug v Evropski uniji (COGECA), Evropska federacija delavcev v prometu (ETF) in Združenje nacionalnih organizacij ribiških podjetij v Evropski uniji (Europêche) so pogajanja začeli v letu 2009. Sporazum je bil sklenjen 21. maja 2012 in spremenjen 8. maja 2013. Socialni partnerji EU so 10. maja 2013 na Komisijo naslovili zahtevo za sprejetje sklepa Sveta za izvajanje njihovega sporazuma v skladu s členom 155(2) PDEU.

Namen tega predloga je izvajanje Sporazuma o izvajanju Konvencije o delu na področju ribolova Mednarodne organizacije dela iz leta 2007, ki so ga sklenili COGECA, ETF in Europêche.

S tem predlogom si Komisija prizadeva izboljšati življenjske in delovne razmere ribičev, ki delajo na plovilih, ki plujejo pod zastavo države članice EU, in sicer z vzpostavitvijo celovitega pravnega okvira, ki ustreza delovnim razmeram v sektorju morskega ribolova.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Ta pobuda je v skladu s prednostno nalogo Komisije za bolj povezan in pravičnejši enotni trg, zlasti na socialnem področju. Je v skladu s prizadevanji Komisije za vzpostavitev poštenega in resnično vseevropskega trga dela, ki delavcem zagotavlja primerno varstvo in trajnostna delovna mesta⁴. To vključuje varnost in varovanje zdravja pri delu, delovni čas, socialno zaščito in pravice, povezane s pogodbo o zaposlitvi.

Pravne določbe EU, ki zadevajo življenjske in delovne razmere ribičev, so določene v številnih pravnih instrumentih, zlasti v direktivah EU s področja delovnega prava in evropski zakonodaji o varnosti in zdravju pri delu. Za zadeve, ki niso zajete v zakonodaji EU, kot so pravica do zdravljenja na kopnem, pravica do repatriacije in zdravniško spričevalo, ki potrjuje delovno zmožnost ribičev, so države članice EU uvedle zelo različne standarde.

¹ http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C188.

² Francija je Konvencijo ratificirala oktobra 2015. Norveška, ki je članica EGP, je Konvencijo ratificirala januarja 2016.

³ COM(2007) 591 final.

⁴ Predsednik Juncker v govoru o stanju Unije 9. septembra 2015 v Evropskem parlamentu.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Naknadno vrednotenje sedanjega pravnega reda EU o varnosti in zdravju pri delu se še vedno izvaja in številna ključna vprašanja za revizijo zakonodaje EU še niso bila obravnavana, zlasti kar zadeva novo strukturo in natančno vsebino določb prihodnjega regulativnega okvira EU o varnosti in zdravju pri delu. Med pripravami so zainteresirane strani poudarile, da je treba veljavne določbe o varnosti in zdravju pri delu v pomorskem in ribiškem sektorju uskladiti z nedavno sprejetimi konvencijami MOD, kot je Konvencija o delu na področju ribolova Mednarodne organizacije dela iz leta 2007. Jasno je, da Sporazum dopolnjuje sedanji pravni red EU o varnosti in zdravju pri delu in ga usklajuje s Konvencijo. Pri prihodnji reviziji okvira EU o varnosti in zdravju pri delu bo treba Sporazum upoštevati.

Unija prispeva tudi k izboljšanju življenjskih in delovnih razmer ribičev v okviru skupne ribiške politike (SRP)⁵, katere cilj je zagotoviti, da ribolovne dejavnosti in dejavnosti ribogojstva dolgoročno prispevajo k okoljski, gospodarski in socialni trajnosti. Zdravi staleži rib namreč koristijo ribičem. Upravljanje virov na trajnosten način bo povečalo konkurenčnost ribiškega sektorja EU in ustvarilo nova delovna mesta.

Ciliji skupne ribiške politike se spodbujajo tudi na mednarodni ravni, da bi ribolovne dejavnosti Unije zunaj njenih voda temeljile na istih načelih in standardih, kot se uporabljajo v pravu Unije, in bi se spodbujali enaki konkurenčni pogoji za gospodarske subjekte Unije in tretjih držav. Zato si Unija aktivno prizadeva za prevzete vodilne vloge pri povečanju uspešnosti regionalnih in mednarodnih ribiških organizacij, da bi te lahko bolje ohranjale in upravljale žive morske vire v okviru svojih pristojnosti, vključno z bojem proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu⁶.

Nezadostni zdravstveni in varnostni standardi ter slabe delovne razmere hkrati vodijo v nezakoniti, neprijavljeni in neregulirani ribolov in so ena od njegovih posledic. Po eni strani se lahko gospodarski subjekti začnejo ukvarjati z nezakonitim, neprijavljenim in nereguliranim ribolovom, ker so stroški zaradi omejenih zdravstvenih in varnostnih pregledov ter drugih oblik nadzora delovnih razmer nižji. Po drugi strani pa so delavci na plovilih, ki izvajajo nezakoniti, neprijavljeni in neregulirani ribolov, lahko izpostavljeni izkoriščanju, saj na plovilu, ki izvaja nezakonite dejavnosti, ni mogoče zagotoviti dostojnih delovnih razmer. Pričakuje se, da bo izboljšanje socialnih razmer ribičev zmanjšalo tveganje zlorab in povečalo stroške izvajanja nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, s čimer bi ta izgubil na privlačnosti. Temeljito izvajanje konvencij MOD na svetovni ravni bi zato pozitivno vplivalo tako na delovne razmere ribičev kot na pojav nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova. Z vključitvijo sporazuma socialnih partnerjev o Konvenciji o delu na področju ribolova MOD v zakonodajo EU bo Unija lažje spodbujala njegovo izvajanje v partnerskih državah po celem svetu.

⁵ Uredba (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES (UL L 354, 28.12.2013, str. 22–61).

⁶ Uredba Sveta (ES) št. 1005/2008 z dne 29. septembra 2008 o vzpostavitvi sistema Skupnosti za preprečevanje nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, za odvracanje od njega ter za njegovo odpravljanje in o spremembi uredb (EGS) št. 2847/93, (ES) št. 1936/2001 in (ES) št. 601/2004 ter o razveljavitvi uredb (ES) št. 1093/94 in (ES) št. 1447/1999 (UL L 286, 29.10.2008, str. 1–32).

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Člen 155(2) PDEU določa: „Sporazumi, sklenjeni na ravni Unije, se izvajajo bodisi v skladu s postopki in prakso socialnih partnerjev in držav članic ali v zadevah iz člena 153 na skupno zahtevo podpisnic s sklepom Sveta, sprejetim na predlog Komisije. Obvesti se Evropski parlament“.

Cilj sporazuma, ki so ga sklenili COGECA, ETF in Europêche, je v skladu s členom 153(1)(a) in (b) PDEU izboljšati delovne in življenjske razmere delavcev na plovilih za morski ribolov z vidika minimalnih zahtev za delo na plovilu, pogojev službovanja, nastanitve in hrane, varnosti in varovanja zdravja pri delu in zdravstvene oskrbe. Člen 155(2) zato predstavlja ustrezno pravno podlago za predlog Komisije.

• Subsidiarnost

Potreba po ukrepanju EU je utemeljena z dejstvom, da je morski ribolov čezmejni sektor, katerega dejavnosti se izvajajo na svetovni ravni. Ribiška plovila plujejo pod različnimi zastavami EU in izvajajo dejavnosti tudi zunaj teritorialnih voda zadevne države članice EU, v vodah pod sodno pristojnostjo drugih držav članic in v mednarodnih vodah. Flota EU za ribolov v oddaljenih vodah izvaja dejavnosti v mednarodnih vodah (na odprtem morju) in na podlagi dvostranskih sporazumov z državami zunaj EU.

Kljub sklepu Sveta o pooblastitvi držav članic EU za ratifikacijo Konvencije MOD št. 188⁷ je postopek ratifikacije zelo počasen. Če bi Konvencijo ratificirale le nekatere države članice EU, ne bi bila zagotovljena primerljiva raven dostojnih življenjskih in delovnih razmer za ribiče v EU in enaki konkurenčni pogoji med državami članicami EU. Tako bi še naprej obstajali različni standardi, zlasti pri vprašanjih, ki še niso vključena v zakonodajo EU, kot so zdravniška spričevala za ribiče, pravica do repatriacije in zdravljenje na kopnem. V Uniji bi še naprej obstajale različne delovne razmere za ribiče. To bi vodilo tudi do različnih konkurenčnih položajev med državami članicami, ki so Konvencijo ratificirale, in tistimi, ki je niso. Predlagana direktiva nadgrajuje obstoječe mednarodne standarde in standarde Unije, pri čemer upošteva specifično delovno okolje v sektorju. Zagotavlja primerljivo raven dostojnih življenjskih in delovnih razmer in enake konkurenčne pogoje med državami članicami EU, saj v vseh državah članicah EU zagotavlja sočasni začetek veljavnosti in enotni prenos standardov Konvencije o delu na področju ribolova MOD iz leta 2007, na katero se Direktiva nanaša. Položaj ribičev usklajuje s položajem drugih poklicev v pomorstvu⁸.

• Sorazmernost

Predlagana direktiva izpolnjuje zahteve po sorazmernosti, saj predstavlja napredek pri uresničevanju zastavljenih ciljev za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer delavcev ter zagotavlja usklajen pravni okvir, ki določa minimalne standarde. Strogo se omejuje na prenos posodobljenih standardov iz Konvencije o delu na področju ribolova MOD iz leta 2007 v

⁷ Sklep Sveta 2010/321/EU z dne 7. junija 2010 o pooblastitvi držav članic, da v interesu Evropske unije ratificirajo Konvencijo o delu na področju ribolova Mednarodne organizacije dela iz leta 2007 (Konvencija št. 188) (UL L 145, 11.6.2010, str. 12–12).

⁸ Tak pravni okvir že obstaja v pravu EU za pomorščake: Direktiva Sveta 2009/13/ES z dne 16. februarja 2009 o izvajanju Sporazuma, sklenjenega med Združenjem ladjarjev Evropske skupnosti (ECSA) in Evropsko federacijo delavcev v prometu (ETF) o Konvenciji o delovnih standardih v pomorstvu iz leta 2006, ter o spremembi Direktive 1999/63/ES (UL L 124, 20.5.2009, str. 30–50).

pravo EU. Pobuda temelji na sporazumu, sklenjenem med predstavniki delodajalcev in delavcev v sektorju.

Države članice lahko navedene standarde ohranijo ali za delavce določijo ugodnejše standarde ter imajo možnost, da upoštevajo posebnosti svojih nacionalnih razmer. Predlog je tako prilagodljiv glede izbire konkretnih izvedbenih ukrepov.

- **Izbira instrumenta**

Izbrani instrument je direktiva. Izraz „sklep“ se v členu 155(2) PDEU uporablja v splošnem pomenu, tako da se lahko zakonodajni instrument izbere v skladu s členom 288 PDEU. Komisija je tista, ki predlaga, kateri izmed treh zavezujočih instrumentov iz navedenega člena (uredba, direktiva, sklep) bi bil najprimernejši.

Člen 296 PDEU navaja: „Če Pogodbi ne določata vrste akta, ki naj se sprejme, se institucije o tem odločijo v vsakem primeru posebej, ob upoštevanju ustreznega postopka in načela sorazmernosti.“

V tem primeru je glede na vrsto in vsebino sporazuma socialnih partnerjev jasno, da ga je najbolje izvajati s pomočjo določb, ki jih države članice in/ali socialni partnerji prenesejo v nacionalno zakonodajo držav članic. Zato je najprimernejši instrument direktiva Sveta. Komisija prav tako meni, da Sporazum ne sme biti vključen v predlog, ampak priložen predlogu.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Člen 155(1) PDEU določa, da lahko socialni partnerji na ravni EU sklenejo pogodbeno razmerja, tudi sporazume, če tako želijo. PDEU ne določa, da se morajo predhodno posvetovati z drugimi stranmi. Glede na transparentnost postopka in vlogo, ki jo imajo socialni partnerji v skladu s členom 155 PDEU, dodatno javno posvetovanje ni bilo opravljeno⁹.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

V podporo oceni stroškov in koristi Sporazuma je bila naročena zunanja študija¹⁰. Strokovnjaki so opredelili ustrezne organe in socialne partnerje v vseh državah članicah ter zaprosili za informacije o nacionalni zakonodaji o življenjskih in delovnih razmerah v sektorju morskega ribolova ter morebitnem učinku, ki ga pričakujejo zaradi izvajanja Sporazuma.

- **Sorazmerna ocena učinka**

V skladu s smernicami za boljše pravno urejanje¹¹ in zato, da bi kolegij komisarjev sprejel informirano odločitev, so službe Komisije pripravile sorazmerno oceno učinka, ki vključuje

⁹ http://ec.europa.eu/smart-regulation/guidelines/tool_7_en.htm.

¹⁰ ICF International: „Študija o stroških in koristih sklepa Sveta o izvajanju evropskega sektorskega sporazuma socialnih partnerjev o izvajanju Konvencije o delu na področju ribolova Mednarodne organizacije dela iz leta 2007“, december 2015.

¹¹ SWD(2015) 111 final.

tudi oceno reprezentativnosti podpisnikov in pravno veljavnost klavzul Sporazuma glede na pravni okvir EU.

- *Reprezentativnost socialnih partnerjev EU*

Pri ocenjevanju zahteve socialnih partnerjev EU za izvajanje njihovega sporazuma v pravu EU v skladu s členom 155 PDEU Komisija preuči reprezentativnost in pooblastilo socialnih partnerjev za področje, na katerega se Sporazum nanaša. To zagotavlja, da je zahteva v skladu z določbami PDEU in da bo Sporazum deležen široke podpore tistih, ki jih zadeva.

V skladu s členom 1 Sklepa Komisije 98/500/ES z dne 20. maja 1998 bi morale organizacije na evropski ravni, ki zastopajo socialne partnerje, izpolnjevati naslednja merila: „(a) so povezane z določenimi sektorji ali kategorijami in organizirane na evropski ravni;

(b) sestavljajo jih organizacije, ki so same integralen in priznan del struktur socialnih partnerjev v državah članicah in lahko sklepajo sporazume ter zastopajo več držav članic; in

(c) so ustrezno organizirane, da lahko zagotovijo učinkovito sodelovanje v delu odborov za (sektorski) dialog.“

Ti pogoji bi morali biti ob podpisu Sporazuma izpolnjeni. V času podpisa Sporazuma Hrvaška še ni bila članica EU. Za presojo reprezentativnosti socialnih partnerjev EU je Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound) leta 2012 izvedla študijo.

Sporazum se nanaša na delovne razmere na področju morskega ribištva, kar sovпада s področjem, ki ga pokriva odbor za sektorski socialni dialog o morskem ribištvu. Zato področje, ki ga pokriva odbor, sovпада z vprašanji, ki jih obravnava Sporazum. Socialni partnerji, ki sodelujejo v odboru, so Europêche in COGECA za delodajalce ter ETF za delavce.

Za Europêche študija Eurofounda o reprezentativnosti iz leta 2012 opredeljuje člane iz 11 držav članic EU¹². Dve organizaciji delodajalcev imata status opazovalca (LV in LT).

COGECA zastopa splošne in posebne interese evropskih zadrug na področju kmetijstva, gozdarstva, ribištva in agroživilske industrije. Člane, ki se ukvarjajo z morskim ribištvom, ima v 11 državah članicah¹³. Ob upoštevanju članstva zadrug COGECA in Europêche to pomeni, da je na strani delodajalcev v odboru skupaj zastopanih 16 držav članic.

Na strani delavcev ima ETF člane, ki se ukvarjajo z morskim ribištvom, v 11 državah članicah¹⁴. Tako ribiči iz 11 držav članic¹⁵ nimajo svojega predstavnika. Vendar pa je glede na podatke o številu zaposlenih v tem sektorju razvidno, da je v večini teh držav zaposlenih približno 1 000 delavcev (v večini teh držav članic je zaposlenost bistveno nižja). Irska, Grčija, Romunija in Švedska imajo sicer več kot 1 000 ribičev, vendar je velik delež med njimi samozaposlenih.

Skratka, z izjemo Portugalske in Romunije ni druge države članice, kjer organizacija delodajalcev, dejavna na področju morskega ribolova, ne bi bila zastopana na evropski ravni, pri čemer je treba upoštevati, da je sektor v Romuniji razmeroma majhen. Osem držav članic,

¹² BE, DE, DK, ES, FR, EL, IT, NL, PL, SE in UK.

¹³ CY, DE, EE, ES, FR, EL, IE, IT, MT, NL in SI.

¹⁴ BE, BG, DE, DK, ES, FR, IT, NL, PL, PT in UK.

¹⁵ CY, EE, EL, IE, FI, LV, LT, MT, RO, SE in SI.

ki predstavljajo 84 % celotne zaposlenosti sektorja in 87 % ekvivalenta polnega delovnega časa, ima predstavnike v socialnem dialogu Unije. Zaključimo lahko, da so socialni partnerji, ki so Sporazum podpisali, reprezentativni predstavniki sektorja in lahko zato od Komisije zahtevajo izvajanje Sporazuma v skladu s členom 155 PDEU.

- *Zakonitost klavzul*

Komisija je preučila zakonitost Sporazuma. Pregledala je vse klavzule in ugotovila, da nobena ni v nasprotju s pravom EU. Obveznosti, ki bi bile naložene državam članicam, ne izhajajo neposredno iz Sporazuma med socialnimi partnerji. Izhajale bi iz njegovega izvajanja s sklepom Sveta, tj. z direktivo. Področje uporabe in vsebina Sporazuma ostajata znotraj področij iz člena 153(1) PDEU. Razširitev nekaterih določb Sporazuma na samozaposlene osebe ni v nasprotju s členom 153(1)(a), saj je končni cilj in pogoj za izvedbo razširitve določb na samozaposlene osebe zaščititi zdravje in varnost delavcev na istem plovilu. Ta razširitev že obstaja v obstoječem pravnem redu EU o varnosti in zdravju pri delu, ki se uporablja za ta sektor. Člen 3(3) Sporazuma vsebuje klavzulo o prepovedi poslabšanja položaja, ki zagotavlja obstoječo raven varstva delavcev. Člen 4 Sporazuma določa, da Sporazum ne vpliva na noben zakon, odločbo ali običaj ali dogovor med lastniki ribiških plovil in ribiči, ki ribičem zagotavlja ugodnejše razmere od tistih iz Sporazuma.

- *Možnosti politike in ocena stroškov in koristi*

Komisija lahko samo sprejme ali zavrne zahtevo podpisnic za izvajanje Sporazuma z zakonodajnim aktom. Besedila Sporazuma ne more spreminjati. Od socialnih partnerjev na ravni EU ne more zahtevati, naj svoj sporazum samostojno izvajajo, saj je to v skladu s členom 155(2) PDEU pravica socialnih partnerjev.

Zato lahko Komisija upošteva samo eno možnost politike. V sorazmerni oceni učinka, ki je priložena predlogu, je ocena te možnosti (tj. ukrepov, določenih v Sporazumu) in primerjava z izhodiščnim stanjem (tj. možnost brez nadaljnjih ukrepov EU).

Rezultati analize kažejo, da na splošno ni pričakovati znatnega povečanja stroškov. Stroški se po državah članicah razlikujejo in so odvisni od stopnje, do katere je nacionalna zakonodaja že v skladu s Sporazumom. Nekateri stroški bodo nastali samo enkrat (npr. stroški za prenos Sporazuma v nacionalno zakonodajo), drugi pa se bodo ponavljali (npr. stroški zdravniških spričeval, ki jih bo treba redno podaljševati, stroški repatriacije itn.).

Za države članice, ki že izpolnjujejo večino določb Sporazuma, bodo stroški omejeni. Za države članice, ki bodo morale spremeniti nekatere vidike nacionalne zakonodaje, na primer v zvezi z zdravniškim spričevalom, pravico do repatriacije in oceno tveganja, ostajajo stroški na delavca ali na podjetje na splošno sorazmerni z želenim ciljem. Na splošno so stroški repatriacije, zdravniških spričeval in ocene tveganja ocenjeni na med 1,3 milijona EUR in 8 milijonov EUR. Ob upoštevanju letnega prometa sektorja v višini 6,9 milijarde EUR bi stroški znašali največ 0,11 % skupnega prometa sektorja.

Sporazum bo izboljšal življenjske in delovne razmere v sektorju morskega ribolova glede delovnega časa, minimalne starosti, zdravniških spričeval, ocene tveganja, nastanitve, hrane in vode na plovilu ter zdravljenja na plovilu. Prav tako bo za ta sektor ustvaril enake konkurenčne pogoje znotraj EU, in sicer z določitvijo minimalnih standardov po vsej EU.

Za delodajalce bo zmanjšanje nesreč in poškodb pri delu ter poklicnih bolezni vodilo v večjo produktivnost, nižje stroške za nadomestila in zmanjšanje fluktuacije osebja. Za delavce se bo

zmanjšala nevarnost nesreč in/ali bolezni. To bo zmanjšalo tveganje izgube zmožnosti pridobivanja zaslužka. Poleg tega jim bo omogočilo, da ostanejo dlje v sektorju. Prav tako se bo povečala privlačnost sektorja za mlade in kvalificirane delavce.

Za nacionalne organe se bodo stroški socialne varnosti in zdravstvenega varstva znižali. Skupna korist za delavce, delodajalce in nacionalne organe je ocenjena na med 1,2 milijona EUR in 19,7 milijona EUR v obdobju petih let.

Iz primerjave možnosti ter analize stroškov in koristi je mogoče sklepati, da Sporazum izpolnjuje zastavljene cilje z na splošno sprejemljivimi stroški in da je izvajanje Sporazuma z direktivo primerno.

- **Ustreznost in poenostavitev ureditve**

Skoraj 90 % podjetij v sektorju morskega ribolova je mikropodjetij z enim samim plovilom. Na podlagi razpoložljivih podatkov se lahko domneva, da velik delež teh plovil upravljajo lastniki ali jih upravlja poveljnik plovila z enim ali dvema samozaposlenima ali zaposlenima na krovu. Sporazum se ne uporablja za lastnike upravljavce, saj ti veljajo za samozaposlene osebe.

Zaradi posebne strukture sektorja morskega ribolova bo Sporazum vplival zlasti na mikropodjetja z zaposlenimi ali tista, kjer samozaposleni delajo skupaj z zaposlenimi. Vendar pa je malo verjetno, da bo Sporazum v primerjavi s sedanjim stanjem negativno vplival na njihovo konkurenčnost. Določitev minimalnih standardov na ravni EU bo prispevala k vzpostavitvi enakih konkurenčnih pogojev in tako izboljšala konkurenčni položaj. Zaradi boljših delovnih razmer se bo izboljšala produktivnost, znižali se bodo stroški za nadomestila v primeru poškodb ali nesreč pri delu oziroma poklicnih bolezni in zmanjšala stopnja fluktuacije osebja.

Poleg tega Sporazum vključuje možnost, da države članice za nekatere kategorije ribičev ali plovil v obdobju petih let postopno izvajajo Sporazum.

- **Temeljne pravice**

Cilji tega predloga so v skladu z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti s pravicami, ki so zaščitene na podlagi členov 20 (enakost pred zakonom), 31 (pošteni in pravični delovni pogoji) in 32 (prepoved dela otrok in varstvo mladih pri delu).

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlog ne vpliva na proračun EU.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Brez poseganja v določbe Sporazuma o nadaljnjem spremljanju in pregledu s strani podpisnic bo Komisija po posvetovanju z delodajalci in delojemalci na evropski ravni spremljala izvajanje direktive o izvajanju Sporazuma. Evropska komisija bo Direktivo ocenila pet let po začetku njene veljavnosti.

- **Obrazložitevni dokumenti**

Države članice morajo Komisiji predložiti besedilo nacionalnih določb, s katerimi se Direktiva prenese v njihovo zakonodajo, ter korelacijsko tabelo med navedenimi določbami in Direktivo. Direktiva zajema mnoge vidike življenjskih in delovnih razmer ribičev, kot so delovni čas, minimalna starost, vsebina pogodbe o zaposlitvi, varnost in zdravje pri delu, zdravniška spričevala za ribiče in zahteve glede posadke. Zato je nacionalna zakonodaja držav članic v zvezi z zadevami, vključenimi v predlog, ponavadi vsebovana v številnih različnih zakonodajnih besedilih (delovni zakoniki, zakonodaja na področju zdravja in varnosti, neizčrpane sektorske določbe), ki zahtevajo sistematičen pristop in razlago.

Predlog vsebuje tudi številne elemente, ki prej niso bili zajeti v zakonodaji EU, kot so zdravniška spričevala, podrobnosti o kakovosti hrane in vode, ter specifične elemente v zvezi z nastanitvijo na ribiških plovilih. Za zagotovitev skladnosti z minimalnimi zahtevami, določenimi v predlogu, so potrebne nedvoumne informacije o prenosu teh novih določb in rešitev. Komisiji bodo omogočile zagotovitev izvajanja zahtev Direktive, ki so namenjene varovanju zdravja in varnosti delavcev, zagotavljanju večje prilagodljivosti za podjetja in spodbujanju poštene konkurence med podjetji.

Predvidena dodatna upravna obremenitev zagotavljanja obrazložitvenih dokumentov ni nesorazmerna (je enkratna in ne bi smela zahtevati vključenosti velikega števila organizacij). Države članice lahko obrazložitvene dokumente pripravljajo učinkoviteje.

Glede na navedeno se predlaga, da se države članice zavežejo, da bodo Komisijo obveščale o ukrepih za prenos s predložitvijo enega ali več dokumentov, v katerih bo pojasnjen odnos med elementi Direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos.

- **Evropski gospodarski prostor**

Predlagani akt se nanaša na EGP in ga je zato treba razširiti na Evropski gospodarski prostor.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Predlog je sestavljen na naslednji način:

Člen 1

S tem členom postane Sporazum med socialnimi partnerji zavezujoč, kar je cilj sklepa Sveta v skladu s členom 155(2) PDEU.

Člen 2

Člen 2 navaja, da Direktiva določa le minimalne zahteve, kar državam članicam omogoča, da sprejmejo ukrepe, ki so ugodnejši za delavce na zadevnem področju. Njen cilj je, da izrecno jamči za že dosežene ravni varstva delavcev in da se uporabljajo le ugodnejši standardi varstva pri delu.

Členi 3 do 6

Členi od 3 do 6 vsebujejo običajne določbe o prenosu v nacionalno zakonodajo držav članic, vključno z obvezo, da se zagotovijo učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni. Člen 5 vsebuje klavzulo o poročanju. Cilj člena 5 je spremljanje izvajanja in uporabe Direktive v

državah članicah v zvezi z življenjskimi in delovnimi razmerami v sektorju in izvedba ocene. V tem okviru bodo preučeni podatki o številu nesreč in poškodb pri delu ter zdravstvenih težavah v sektorju.

Člen 6 se nanaša na datum začetka veljavnosti Direktive. Člen 7 določa naslovnike.

Podrobna obrazložitev določb Priloge k predlogu

Člen 1 (Opredelitev pojmov)

Člen 1 za namene Sporazuma opredeljuje pomen naslednjih pojmov: a) ribolovne operacije, b) gospodarski ribolov, c) pristojni organ, d) posvetovanje, e) lastnik ribiškega plovila ali lastnik, f) ribič, g) ribičeva pogodba o delu, h) ribiško plovilo ali plovilo, i) dolžina, j) razdalja med navpičnicama, k) poveljnik, l) izvajalec rekrutiranja in posredovanja zaposlitve ter m) zasebna agencija za zaposlovanje. Odstavek 2 opredeljuje pomen teh pojmov za namene Sporazuma.

Člen 2 (Področje uporabe)

Člen 2 določa, da se sporazum uporablja za vse ribiče, zaposlene na ribiškem plovilu, ki se ukvarja z gospodarskim ribolovom in ki je registrirano v državi članici EU ali pluje pod njeno zastavo. Sporazum se uporablja tudi za samozaposlene ribiče, ki delajo skupaj z delavci na istem plovilu, da se obvarujeta splošna zdravje in varnost delavcev na istem ribiškem plovilu. Ta razširitev na samozaposlene osebe je v skladu z veljavno zakonodajo EU. Člen 2(2) določa, da mora v primeru dvoma, ali se plovilo ukvarja z gospodarskimi dejavnostmi, o tem po posvetovanju odločiti pristojni organ. Člen 2(3) določa, da lahko države članice po posvetovanju varstvo, ki ga Sporazum zagotavlja ribičem, ki delajo na plovilih z dolžino 24 metrov in več, razširijo na ribiče, ki delajo na plovilih, krajših od 24 metrov.

Člen 3 (Uporaba Sporazuma)

Odstavek 1 določa, da lahko država članica iz objektivnih razlogov in po posvetovanju omejene kategorije ribičev ali ribiških plovil izključi iz zahtev tega sporazuma ali nekaterih njegovih določb, kadar izvajanje Sporazuma povzroča znatne težave glede na posebne pogoje službovanja ribičev ali izvajanja operacij ribiških plovil. Odstavek 2 določa, da mora v primeru izključitev nekaterih kategorij ribičev ali ribiških plovil iz odstavka 1 pristojni organ postopno razširiti Sporazum na vse kategorije ribičev ali ribiških plovil v petih letih od začetka veljavnosti Sporazuma. Odstavek 3 vsebuje klavzulo o prepovedi poslabšanja položaja.

Člen 4 (Klavzula o ugodnejših razmerah)

Ta člen vsebuje klavzulo o ugodnejših določbah, v skladu s katero določbe Sporazuma ne smejo vplivati na noben zakon, odločbo ali običaj, ki ribičem zagotavlja ugodnejše razmere od tistih iz Sporazuma.

Člen 5 (Odgovornosti lastnikov ribiških plovil, poveljnikov in ribičev)

Odstavek 1 člena 5 določa, da se navedeni člen uporablja brez poseganja v Direktivo 93/103/ES¹⁶. Odstavek 2 določa odgovornost lastnika ribiškega plovila, da poveljniku zagotovi potrebna sredstva in zmogljivosti za izpolnjevanje obveznosti Sporazuma. Člen 5(3) opisuje nekatere izmed različnih odgovornosti poveljnika za zagotavljanje varnosti in zdravja ribičev na plovilu. Člen 5(4) določa, da lastnik ribiškega plovila poveljnika ne sme omejevati pri sprejemanju kakršne koli odločitve, ki je potrebna za varnost ribičev in plovila ter njegovo varno plovbo in delovanje. Člen 5(5) uvaja obveznost ribičev, da upoštevajo poveljnikove zakonite ukaze ter veljavne varnostne in zdravstvene ukrepe.

Člen 6 (Minimalna starost)

Člen 6 se uporablja brez poseganja v Direktivo 94/33/ES¹⁷. V skladu z odstavkom 2 je minimalna starost za delo na ribiškem plovilu 16 let, če za mladostnika po nacionalni zakonodaji ne velja več obvezno redno šolanje. 15-letniki, ki se poklicno usposablajo na področju ribolova, lahko pod enakimi pogoji delajo na ribiškem plovilu.

Člen 6(3) določa, da lahko pristojni organ osebam, starim 15 let, odobri opravljanje lažjega dela med šolskimi počitnicami. Pristojni organ mora po posvetovanju določiti vrste dovoljenega dela ter predpisati pogoje, v katerih se tako delo opravlja, in zahtevani čas počitka. Člen 6(4) določa, da je minimalna starost za izvajanje dejavnosti na plovilih, ki lahko zaradi svoje narave ali okoliščin, v katerih se izvajajo, ogrozijo zdravje, varnost, telesni, duševni ali socialni razvoj, izobraževanje ali moralo mladostnikov, 18 let. Člen 6(5) določa, da je treba te dejavnosti določiti z nacionalnimi zakoni ali drugimi predpisi ali jih določi pristojni organ po posvetovanju. Člen 6(6) določa, da lahko mladostniki od tam navedene starosti dalje opravljajo te dejavnosti, če se njihovo zdravje, varnost, telesni, duševni in socialni razvoj, izobraževanje in morala v celoti zaščitijo ter jim je bilo zagotovljeno specifično usposabljanje na plovilu ali poklicno usposabljanje in so opravili varnostno usposabljanje pred začetkom dela.

Člen 6(7) opredeljuje pojem „noč“. Vsebuje prepoved nočnega dela za mlajše od 18 let. Pristojni organ lahko odobri odstopanje, če bi bilo učinkovito usposabljanje ribičev sicer okrnjeno ali če posebna narava naloge ali priznan program usposabljanja zahteva, da ribiči, mlajši od 18 let, delovne naloge opravljajo ponoči. Pristojni organ mora po posvetovanju odločiti, da delo ne bo škodovalo njihovemu zdravju ali dobremu počutju. Člen 6(8) vsebuje klavzulo o ugodnejših določbah.

Členi 7–9 (Zdravstveni pregled / zdravniško spričevalo)

Člen 7

Člen 7(1) določa obveznost ribiča, da ima na plovilu veljavno zdravniško spričevalo, ki potrjuje njegovo zmožnost za opravljanje delovnih nalog na plovilu. Odstavek 2 določa, da se lahko odobrijo izvzeta iz uporabe odstavka 1, pri čemer se upoštevajo varnost in zdravje ribičev, velikost plovila, razpoložljivost zdravstvene pomoči in sredstev za evakuacijo, trajanje plovbe ter območje in vrsta ribolovne operacije. Odstavek 3 določa, da se navedena

¹⁶ Direktiva Sveta 93/103/ES z dne 23. novembra 1993 o minimalnih varnostnih in zdravstvenih zahtevah pri delu na ribiških ladjah (trinajsta posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS) (UL L 307, 13.12.1993, str. 1–17).

¹⁷ Direktiva Sveta 94/33/ES z dne 22. junija 1994 o varstvu mladih ljudi pri delu (UL L 216, 20.8.1994, str. 12–20).

izvzetja ne uporabljajo za ribiče, ki delajo na ribiškem plovilu, katerega dolžina znaša 24 metrov in več ali ki običajno ostane na morju dlje kot tri dni. Pristojni organ lahko v nujnih primerih ribiču izjemoma dovoli delati na takem plovilu za omejeno in opredeljeno obdobje, dokler ne pridobi zdravniškega spričevala, če se za ribiča zahteva, da ima na voljo nedavno poteklo zdravniško spričevalo.

Člen 8

Člen 8 določa, da morajo države članice sprejeti zakone, predpise ali druge ukrepe, s katerimi določijo naravo in pogostost zdravstvenih pregledov ter obliko, vsebino in trajanje veljavnosti zdravniških spričeval. Sprejeti morajo tudi zakone, predpise in druge ukrepe, ki določajo pravico do drugega, zavezujočega pregleda, ki ga opravi neodvisen zdravnik, določen za razsodnika, če se spričevalo zavrne ali če oseba navede, da je po lastnem mnenju delovno nezmožna, spričevalo se ji pa vseeno izda, ali če se osebi spričevalo zavrne, zdravstvenih razlogov za tako zavrnitev pa ni več.

Člen 9

Člen 9 določa dodatne minimalne zahteve za zdravniška spričevala za ribiče, ki delajo na plovilu dolžine 24 metrov in več ali plovilu, ki običajno ostane na morju dlje kot tri dni.

Člen 10 (Posadka)

Člen 10 določa, da morajo lastniki ribiških plovil zagotoviti, da so posadke njihovih plovil zadostno in varno popolnjene za varno plovbo in upravljanje plovila ter pod nadzorom sposobnega poveljnika. Člen ne navaja številčne omejitve. Odstavek 2 določa podrobnejše zahteve za plovila dolžine 24 metrov in več. V skladu z odstavkom 3 ima pristojni organ možnost, da določi alternativne zahteve za plovila dolžine 24 metrov in več. Vendar morajo navedene zahteve dosegati splošni cilj in namen iz tega člena in člena 11, izpolnjevati zahteve iz odstavka 2 in ne smejo ogrozati varnosti in zdravja ribičev pri delu.

Člen 11 (Število delovnih ur in ur počitka)

Člen 11 določa število delovnih ur in ur počitka za morske ribiče, za katere se Sporazum uporablja, in določa, da v referenčnem obdobju največ 12 mesecev povprečni tedenski delovni čas znaša 48 ur. Za navedene ribiče se členi od 3 do vključno 6 ter člena 8 in 21 Direktive 2003/88/ES¹⁸ ne uporabljajo. Za ostale ribiče se še naprej uporablja Direktiva 2003/88/ES.

Odstavek 2 določa, da je treba v okviru omejitev iz odstavkov 3 in 4 zaradi varovanja zdravja ribičev in potrebe po varnosti ter omejevanja utrujenosti določiti najvišje število delovnih ur in minimalno število ur počitka v opredeljenem obdobju. Lahko se določijo z zakoni ali drugimi predpisi ali s kolektivno pogodbo. Odstavek 3 določa najdaljši delovni čas in minimalno število ur počitka v katerem koli 24-urnem obdobju in najdaljši delovni čas v katerem koli 7-dnevem obdobju. Odstavek 4 določa omejitve razdelitve obdobja počitka.

Odstavek 5 določa odstopanja od najdaljšega referenčnega obdobja, najvišjega števila delovnih ur in minimalnega števila ur počitka iz objektivnih ali tehničnih razlogov ali razlogov, ki zadevajo organizacijo dela. Taka odstopanja morajo biti v največji možni meri v

¹⁸ Direktiva 2003/88/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih organizacije delovnega časa (UL L 299, 18.11.2003, str. 9–19).

skladu s predpisanimi standardi in omogočati več obdobj nadomestnega počitka. Lahko pa upoštevajo pogostejša ali daljša obdobja dopusta ali dodeljevanje nadomestnega dopusta ribičem. Odstavek 6 določa, da morajo ribiči, če obstajajo odstopanja od omejitev delovnih ur in ur počitka, prejeti nadomestni počitek takoj, ko je to možno.

Odstavek 7 določa, da lahko v izrednih razmerah poveljnik od delavca zahteva, da opravi dodatne delovne ure, potrebne za zagotavljanje varnosti oseb, ulova ali plovila ali da zagotovi pomoč osebam ali plovilom v stiski, dokler se stanje ne normalizira. Poveljnik mora vsem ribičem, ki so v predvidenem času počitka delali, po vzpostavitvi normalnega stanja zagotoviti primeren nadomestni počitek.

V skladu z odstavkom 8 lahko države članice EU določijo, da morajo ribiči, ki delajo na ribiških plovilih, ki po zakonu ne smejo opravljati operacij v obdobju, ki presega en mesec, v navedenem obdobju izkoristiti letni dopust.

Člen 12 (Seznam posadke)

Ta člen določa, da mora biti na vsakem ribiškem plovilu seznam posadke. Seznam posadke je treba pred odhodom plovila ali takoj po odhodu plovila poslati pooblaščenim osebam na kopnem. Pristojni organ določi, komu, kdaj in za katere namene se zagotovi seznam posadke.

Ribičeva pogodba o delu (členi 13–18)

Člen 13

Člen 13 določa, da se členi 14–18 uporabljajo brez poseganja v Direktivo 91/553/EGS¹⁹.

Člen 14

Ta člen določa, da mora vsaka država članica EU v nacionalni zakonodaji, predpisih in drugih ukrepih zahtevati, da imajo ribiči, zaposleni na ribiškem plovilu, pisno pogodbo o delu, ki je zanje razumljiva. Ribičeva pogodba o delu mora biti skladna z določbami Sporazuma, zlasti s Prilogo I k Sporazumu, ki vsebuje minimalne standarde o vsebini ribičeve pogodbe o delu.

Člen 15

Države članice EU morajo sprejeti nacionalne zakone, predpise in druge ukrepe, s katerimi določijo postopke, ki zagotavljajo, a) da ima ribič možnost dobiti nasvet v zvezi z vsebino ribičeve pogodbe o delu, preden se pogodba sklene; b) vodenje evidenc na podlagi take pogodbe, kadar je to ustrezno; in (c) sredstva za reševanje sporov v zvezi z ribičevo pogodbo o delu.

Člen 16

Ta člen določa, da mora ribič prejeti izvod ribičeve pogodbe o delu. Izvod je treba v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso dati na voljo ostalim strankam, če tako zahtevajo. Izvod ribičeve pogodbe o delu je treba hraniti na plovilu in mora biti ribiču na voljo.

Člen 17

¹⁹ Direktiva Sveta 91/533/EGS z dne 14. oktobra 1991 o obveznosti delodajalca, da zaposlene obvesti o pogojih, ki se nanašajo na pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje (UL L 288, 18.10.1991, str. 32–35).

Ta člen določa, da se členi 14–16 in Priloga I k temu sporazumu ne uporabljajo za lastnika ribiškega plovila, ki hkrati sam upravlja plovilo.

Člen 18

Ta člen določa odgovornost lastnika ribiškega plovila, da ima vsak ribič, zaposlen na plovilu, pisno ribičevo pogodbo o delu. Podpisati jo morajo vse zadevne stranke, tj. ribič, delodajalec in/ali njuna predstavnika ali druge zadevne stranke.

Člen 19 (Repatriacija)

Člen 19(1) določa, da mora vsaka država članica EU zagotoviti pravico do repatriacije za ribiče, ki delajo na ribiškem plovilu, ki pluje pod njeno zastavo ali je vpisano v register pod njeno popolno sodno pristojnostjo in ki vstopi v tuje pristanišče. Pravica do repatriacije obstaja, če ribičeva pogodba o delu poteče ali jo zaradi utemeljenih razlogov odpove ena ali več pogodbenih strank ali če ribič ni več zmožen opravljati delovnih nalog iz ribičeve pogodbe o delu ali se zanj ne more pričakovati, da jih bo v danih okoliščinah opravljal (npr. nesreče pri delu, poklicne bolezni ali poškodbe pri delu). Pravica do repatriacije se uporablja tudi za ribiče, ki so iz navedenih razlogov premeščeni s plovila v tuje pristanišče.

Člen 19(2) določa, da stroške repatriacije krije lastnik ribiškega plovila, razen če se za ribiča v skladu z nacionalnimi zakoni, predpisi ali drugimi ukrepi ugotovi, da resno krši svoje obveznosti iz ribičeve pogodbe o delu. Člen 19(3) določa, da morajo države članice EU predpisati podrobne okoliščine, v katerih je ribič upravičen do repatriacije, na primer najdaljše trajanje obdobja službovanja na plovilu in možne ciljne kraje repatriacije ribiča.

Člen 19(4) določa, da mora za repatriacijo poskrbeti država članica, če je ne zagotovi lastnik ribiškega plovila. Država članica ima nato pravico do izterjave stroškov od lastnika ribiškega plovila. Člen 19(5) daje lastniku ribiškega plovila pravico do izterjave stroškov na podlagi pogodbenih dogovorov s tretjimi strankami.

Člen 20 (Zasebne storitve trga dela)

Odstavek 1 člena 20 določa, da se navedeni člen uporablja brez poseganja v Direktivo 2008/104/ES²⁰. Člen 20(2) pojasnjuje, da za namen tega člena zasebne storitve trga dela pomenijo storitve izvajalcev rekrutiranja in posredovanja zaposlitve ter storitve zasebnih agencij za zaposlovanje. Člen 20(3) določa, da morajo države članice zasebnim agencijam za zaposlovanje prepovedati uporabo sredstev, postopkov ali seznamov, katerih namen je ribičem preprečiti pridobitev dela. Ribič niti neposredno niti posredno in niti v celoti niti delno ne krije nobenih provizij ali drugih stroškov zasebnih storitev trga dela. Člen 20(4) določa, da lahko države članice, ki so ratificirale Konvencijo o delu na področju ribolova MOD iz leta 2007, v okviru svojih pravic nekatere obveznosti iz Konvencije dodelijo zasebnim agencijam za zaposlovanje. Pri tem je treba upoštevati omejitve iz Konvencije.

Členi 21–25 Sporazuma vsebujejo določbe o varnosti in zdravju pri delu, zlasti v zvezi s hrano in nastanitvijo.

²⁰ Direktiva 2008/104/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela (UL L 327, 5.12.2008, str. 9–14).

Člen 21(1) določa, da se členi 21–25 uporabljajo brez poseganja v Direktivo 93/103/ES. Nacionalne določbe za izvajanje členov 22–25 morajo upoštevati higienske ter splošne varstvene in zdravstvene razmere in udobje.

V skladu s členom 22 mora država članica sprejeti zakone, predpise ali druge ukrepe, med drugim v zvezi z velikostjo in kakovostjo nastanitvenih prostorov, hrano in pitno vodo na ribiških plovilih, ki plujejo pod njeno zastavo ali so vpisana v register pod njeno popolno sodno pristojnostjo. Člen 23 določa, da mora vsaka država članica EU sprejeti zakone, predpise ali druge ukrepe, s katerimi zagotovi, da so nastanitveni prostori zadovoljive kakovosti in velikosti ter ustrezno opremljeni glede na uporabo plovila in dolžino bivanja ribičev na plovilu. Zlasti je treba upoštevati vidike, naštet v členu 23, kot so odobritev načrtov za gradnjo ali prilagoditev ribiških plovil v zvezi z nastanitvijo, vzdrževanje nastanitvenih in kuhinjskih prostorov, prezračevanje, ogrevanje, hlajenje in razsvetljava, blaženje prekomernega hrupa in vibracij, lokacija, velikost, konstrukcijski materiali in opremljenost različnih nastanitvenih prostorov, sanitarni prostori ter zadostna oskrba s toplo in hladno vodo ter pritožbe v zvezi z nastanitvijo, ki ne izpolnjuje zahtev Sporazuma.

Člen 24 določa, da morajo države članice EU sprejeti zakone, predpise ali druge ukrepe v zvezi s hrano in vodo na plovilu. Zlasti morajo biti kakovost, količina in hranilna vrednost hrane, ki se prevaža in streže na plovilu, zadostne. Kakovost in količina pitne vode morata biti zadostni. Lastnik ribiškega plovila mora zagotoviti hrano in vodo, ne da bi imel ribič s tem stroške. Vendar se lahko v skladu z nacionalno zakonodajo in predpisi stroški povrnejo kot operativni stroški, če tako določa kolektivna pogodba, ki ureja sistem deležev, ali ribičeva pogodba o delu. Nacionalni zakoni, predpisi in drugi ukrepi, ki jih sprejmejo države članice EU za prenos določb členov 22–24, morajo v celoti uveljavljati Prilogo II k Sporazumu v zvezi z nastanitvijo na ribiškem plovilu.

Členi 26–31 zadevajo zdravstveno varstvo in zdravstveno oskrbo; varstvo v primeru z delom povezane bolezni, poškodbe ali smrti

Člen 26 določa, da mora država članica EU sprejeti nacionalne zakone, predpise in druge ukrepe, s katerimi zagotovi, da ima ribič na ribiškem plovilu, ki pluje pod njeno zastavo ali je vpisano v register pod njeno popolno sodno pristojnostjo, pravico do zdravljenja na kopnem in pravočasnega prevoza na kopno v primeru resne bolezni ali poškodbe. Ribiču mora lastnik ribiškega plovila zagotoviti zdravstveno oskrbo in varstvo v času, ko je na plovilu ali izkrcan v pristanišču zunaj države, odgovorne za njegovo socialno varnost. V primeru z delom povezane bolezni ali poškodbe mora imeti ribič dostop do ustrezne zdravstvene oskrbe v skladu z nacionalno zakonodajo, predpisi ali prakso. V skladu s členom 27 se za zdravstveno oskrbo in zdravstveno varstvo na plovilu iz člena 26(b) uporabljajo določbe Direktive 92/29/EGS²¹ in člen 28 Sporazuma. Vključevati morata zdravljenje ter materialno pomoč in podporo, če se ribič izkrca v pristanišču zunaj države, odgovorne za njegovo socialno varnost.

V skladu s členom 28 Sporazuma morajo države članice EU sprejeti nacionalne zakone, predpise ali druge ukrepe z dodatnimi zahtevami, ki se uporabljajo poleg določb iz Direktive 92/29/EGS in ki med drugim upoštevajo območje operacije, trajanje plovbe in število ribičev na plovilu. Ta člen poleg tega določa, da morajo biti navedena plovila opremljena s sistemom za radijsko ali satelitsko komunikacijo za namene zdravniškega

²¹ Direktiva Sveta 92/29/EGS z dne 31. marca 1992 o minimalnih varnostnih in zdravstvenih zahtevah za izboljšanje medicinske oskrbe na ladjah (UL L 113, 30.4.1992, str. 19–36).

svetovanja in z zdravstvenim priročnikom, ki ga je sprejel ali odobril pristojni organ, ali najnovejšo izdajo *Mednarodnega zdravstvenega priročnika za ladje*.

Člen 29 določa, da mora vsaka država članica EU sprejeti zakone, predpise ali druge ukrepe, s katerimi zagotovi, da: a) se zdravstvena oskrba na podlagi člena 26(b) in člena 28 ribiču zagotovi brezplačno; b) je za stroške zdravljenja ribiča do njegove repatriacije odgovoren lastnik ribiškega plovila, če država, odgovorna za ribičevo socialno varnost, teh stroškov ne krije.

Člen 30 določa, da lahko nacionalni zakoni ali predpisi določajo izključitev odgovornosti lastnika ribiškega plovila za kritje stroškov zdravljenja, če do poškodbe ne pride med službovanjem na plovilu ali je bila bolezen ob nastopu dela prikrita ali če lahko lastnik ribiškega plovila dokaže, da je poškodba ali bolezen posledica ribičevega namernega prekrška.

Člen 31(1) države članice EU obvezuje, da sprejmejo ukrepe, s katerimi ribičem zagotovijo varstvo v primeru z delom povezane bolezni, poškodbe ali smrti. Člen 31(2) določa, da je ribič v primeru bolezni ali poškodbe zaradi nesreče pri delu upravičen do ustreznega nadomestila v skladu z nacionalno zakonodajo in predpisi. Člen 31(3) določa, da je za varstvo in nadomestilo odgovoren lastnik ribiškega plovila, če ju ne krije država, odgovorna za ribičevo socialno varnost. Lastnik plovila lahko na podlagi člena 32 zajamči finančne odgovornosti iz členov 29 in 31 Sporazuma z zavarovanjem ali drugimi sistemi.

Členi 33–36 zadevajo varnost in zdravje pri delu ter preprečevanje nesreč pri delu

Člen 33 določa, da se členi 34–36 uporabljajo brez poseganja v direktive 89/391/EGS²², 92/29/EGS²³ in 93/103/ES²⁴.

Člen 34 določa, da morajo države članice EU sprejeti zakone, predpise ali druge ukrepe v zvezi s preprečevanjem poklicnih bolezni ter poškodb in nesreč pri delu, vključno z oceno in obvladovanjem tveganja ter usposabljanjem ribičev. Usposabljanje ribičev mora vključevati usposabljanje o ribolovnem orodju, ki ga bodo uporabljali, in o operacijah, ki jih bodo opravljali. Poleg tega morajo predpisi vključevati obveznosti lastnikov ribiških plovil, ribičev in drugih strani, pri čemer je treba zlasti upoštevati varnost in zdravje ribičev, mlajših od 18 let, pri delu. Nacionalni zakoni, predpisi in drugi ukrepi morajo zadevati tudi evidentiranje in preiskovanje nesreč na plovilu in ustanavljanje skupnih odborov za varnost in zdravje pri delu ali (po posvetovanju z nacionalnimi socialnimi partnerji) drugih ustreznih organov.

Člen 35 se uporablja za vsa ribiška plovila, pri čemer se upoštevajo število ribičev na plovilu, območje operacije in trajanje plovbe. Določa tudi odgovornosti pristojnih organov in lastnika ribiškega plovila v zvezi s preprečevanjem poklicnih bolezni ter poškodb in nesreč pri delu na plovilu ter oceno in obvladovanjem tveganja. Poleg tega določa njihove odgovornosti glede informiranja in usposabljanja ribičev o opremi, operacijah in osnovnih varnostnih zahtevah ter glede zagotavljanja osebnih zaščitnih oblačil in varovalne opreme.

²² Direktiva Sveta 89/391/EGS z dne 12. junija 1989 o uvajanju ukrepov za spodbujanje izboljšav varnosti in zdravja delavcev pri delu (UL L 183, 29.6.1989, str. 1–8).

²³ Direktiva Sveta 92/29/EGS z dne 31. marca 1992 o minimalnih varnostnih in zdravstvenih zahtevah za izboljšanje medicinske oskrbe na ladjah (UL L 113, 30.4.1992, str. 19–36).

²⁴ Direktiva Sveta 93/103/ES z dne 23. novembra 1993 o minimalnih varnostnih in zdravstvenih zahtevah pri delu na ribiških ladjah (trinajsta posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS) (UL L 307, 13.12.1993, str. 1–17).

Člen 36 določa, da morajo ribiči ali njihovi predstavniki sodelovati pri oceni tveganja.

Člen 37 (Spremembe)

Ta člen določa, da je treba na zahtevo katere koli od podpisnic opraviti pregled uporabe Sporazuma in njegovih prilog po vsaki spremembi določb Konvencije o delu na področju ribolova MOD iz leta 2007. Če tako zahteva ena od podpisnic, je treba po vsaki spremembi pravnega reda EU, ki vpliva na Sporazum, opraviti pregled uporabe Sporazuma.

Člen 38 (Končne določbe)

Ta člen določa, da začne Sporazum veljati na dan, ko začne veljati Konvencija o delu na področju ribolova MOD iz leta 2007.

Priloga I (Ribičeva pogodba o delu) določa vsebino ribičeve pogodbe o delu.

Priloga II (Nastanitev na ribiškem plovilu)

Priloga določa področje uporabe in možnosti razširitve (če to pristojni nacionalni organ oceni za izvedljivo in/ali možno). Pokriva številna posebna vprašanja, v glavnem glede nastanitve na plovilu, vsebuje pa tudi določbe o zadevah, kot so hrana in pitna voda, ter o pregledih, ki iz izvaja poveljnik ali se izvajajo pod njegovim vodstvom. Za namene te priloge so opredeljeni pojmi a) Sporazum; b) novo in c) obstoječe plovilo.

Predlog

DIREKTIVA SVETA

o izvajanju Sporazuma med Splošno konfederacijo kmetijskih zadrug v Evropski uniji (COGECA), Evropsko federacijo delavcev v prometu (ETF) in Združenjem nacionalnih organizacij ribiških podjetij v Evropski uniji (Europêche) z dne 21. maja 2012, kakor je bil spremenjen 8. maja 2013, o izvajanju Konvencije o delu na področju ribolova Mednarodne organizacije dela iz leta 2007

(Besedilo velja za EGP)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in zlasti člena 155(2) Pogodbe, ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Delodajalci in delojemalci (v nadaljnjem besedilu: socialni partnerji) lahko v skladu s členom 155(2) Pogodbe skupaj zahtevajo, da se sporazumi, sklenjeni med njimi na ravni Unije, izvajajo s sklepom Sveta, sprejetim na predlog Komisije.
- (2) Mednarodna organizacija dela je 14. junija 2007 sprejela Konvencijo o delu na področju ribolova iz leta 2007²⁵, katere namen je vzpostavitev enotnega in skladnega instrumenta za izpolnjevanje mednarodnih standardov o življenjskih in delovnih razmerah v tem sektorju ter ki vključuje revidirane in posodobljene standarde iz obstoječih mednarodnih konvencij in priporočil, ki se uporabljajo za ribiče, pa tudi temeljna načela iz drugih mednarodnih konvencij o delu.
- (3) Komisija se je v skladu s členom 154(2) PDEU s socialnimi partnerji posvetovala, ali naj se v Uniji spodbuja uporaba določb Konvencije o delu na področju ribolova iz leta 2007²⁶.
- (4) Splošna konfederacija kmetijskih zadrug v Evropski uniji, Evropska federacija delavcev v prometu in Združenje nacionalnih organizacij ribiških podjetij v Evropski

²⁵ http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C188
²⁶ COM(2007) 591 final.

uniji so 8. maja 2013 v želji, da bi naredili prvi korak h kodifikaciji socialnega pravnega reda EU v sektorju morskega ribolova in pomagali ustvariti enake konkurenčne pogoje za sektor morskega ribolova v EU, sklenili Sporazum o izvajanju Konvencije o delu na področju ribolova iz leta 2007 (v nadaljnjem besedilu: Sporazum). Navedene organizacije so 10. maja 2013 na Komisijo naslovile zahtevo za izvajanje Sporazuma s sklepom Sveta v skladu s členom 155(2) PDEU.

- (5) Za namene člena 288 Pogodbe je direktiva ustrezen instrument za izvajanje Sporazuma.
- (6) Komisija je pripravila predlog direktive v skladu s svojim sporočilom z dne 20. maja 1998²⁷ o prilagajanju in spodbujanju socialnega dialoga na ravni Skupnosti, ob upoštevanju reprezentativnega statusa podpisnic in pravne veljavnosti vsake od klavzul Sporazuma.
- (7) Določbe te direktive bi se morale uporabljati brez poseganja v obstoječe določbe Unije, ki so podrobnejše ali ki zagotavljajo višjo raven varstva vseh ribičev.
- (8) Ta direktiva se ne bi smela uporabljati za upravičenje znižanja splošne ravni varstva delavcev na področjih, zajetih v Sporazumu.
- (9) Ta direktiva in Sporazum, ki ji je priložen, določata minimalne standarde; države članice in socialni partnerji lahko ohranijo ali sprejmejo ugodnejše določbe.
- (10) Brez poseganja v določbe Sporazuma o nadaljnjem spremljanju in pregledu s strani socialnih partnerjev na ravni EU bo Evropska komisija spremljala izvajanje te direktive in Sporazuma ter izvedla oceno.
- (11) Direktiva bo začel veljati sočasno s Konvencijo o delu na področju ribolova iz leta 2007, socialni partnerji pa želijo, da nacionalni ukrepi, ki izvajajo to direktivo, ne začnejo veljati pred datumom, ko začne veljati Konvencija o delu na področju ribolova iz leta 2007.
- (12) Sporazum se uporablja za ribiče, ki delajo v kakršni koli vlogi na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali so v delovnem razmerju na ribiških plovilih, ki se ukvarjajo z gospodarskim ribolovom in ki plujejo pod zastavo države članice EU ali so vpisana v register pod popolno sodno pristojnostjo države članice EU.
- (13) Za varovanje zdravja in zagotavljanje varnosti pri delu ribičev, ki delajo v kakršni koli vlogi na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali so v delovnem razmerju, se lahko Sporazum uporablja tudi za vse ostale ribiče na istem ribiškem plovilu.
- (14) Kateri koli pojem, uporabljen v Sporazumu, ki v njem ni natančno določen, lahko opredelijo države članice v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso, kot velja za ostale direktive s področja socialne politike, ki uporabljajo podobne pojme, če navedene opredelitve upoštevajo vsebino Sporazuma.

²⁷ COM(1998) 322 final.

- (15) Ta direktiva in Sporazum, ki ji je priložen, bi morala upoštevati določbe o upravljanju ribolovne zmogljivosti, kakor je poudarjeno v Uredbi (EU) št. 1380/2013²⁸.
- (16) Države članice lahko socialnim partnerjem na njihovo skupno zahtevo zaupajo izvajanje te direktive, če države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za stalno zagotavljanje rezultatov, ki jih ta direktiva določa.
- (17) Komisija je v skladu s členom 155(2) PDEU obvestila Evropski parlament, in sicer mu je poslala besedilo svojega predloga direktive, ki vključuje Sporazum.
- (18) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in načela, priznane z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti s členi 20, 31 in 32 Listine.
- (19) Ker države članice ciljev te direktive, ki je namenjena izboljšanju življenjskih in delovnih razmer ter varovanju zdravja in varnosti delavcev v sektorju morskega ribolova, ki je čezmejni sektor in zajema plovila, ki plujejo pod zastavami različnih držav članic, ne morejo zadovoljivo doseči in jih je lažje doseči na ravni Unije, lahko Evropska unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5(3) PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz člena 5(4) PEU ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje zadevnih ciljev.
- (20) Države članice so se v skladu s Skupnimi političnimi izjavami z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitenih dokumentih²⁹ zavezale, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o svojih ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, ki bodo pojasnjevali razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov o prenosu. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takih dokumentov v primeru te direktive upravičeno –

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Ta direktiva izvaja Sporazum med Splošno konfederacijo kmetijskih zadrug v Evropski uniji, Evropsko federacijo delavcev v prometu in Združenjem nacionalnih organizacij ribiških podjetij v Evropski uniji, sklenjen 8. maja 2013, o izvajanju Konvencije o delu na področju ribolova Mednarodne organizacije dela iz leta 2007.

Besedilo Sporazuma je navedeno v Prilogi k tej direktivi.

Člen 2

1. Države članice lahko ohranijo ali uvedejo ugodnejše določbe za delavce, kot so določbe iz te direktive.
2. Izvajanje te direktive v nobenem primeru ni zadostna podlaga za utemeljitev znižanja splošne ravni varstva delavcev na področjih, ki jih pokriva ta direktiva. To ne posega

²⁸ Uredba (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES (UL L 354, 28.12.2013).

²⁹ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

v pravice držav članic in socialnih partnerjev, da glede na spreminjajoče se okoliščine sprejmejo drugačne zakone in predpise ali sklenejo drugačne pogodbene dogovore od tistih, ki obstajajo v času sprejetja te direktive, če so vedno v skladu z minimalnimi zahtevami iz te direktive.

3. Uporaba in razlaga te direktive ne posegata v nobene določbe, običaje ali prakso na ravni Unije ali nacionalni ravni, ki zagotavljajo ugodnejše razmere za zadevne delavce.

Člen 3

Države članice določijo, kakšne kazni se uporabijo ob kršitvi nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to direktivo. Te kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Člen 4

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje [*dve leti po začetku veljavnosti Direktive*]. Besedila navedenih predpisov nemudoma sporočijo Komisiji.

Države članice se v sprejetih določbah sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih določb nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 5

Komisija po posvetovanju z državami članicami in socialnimi partnerji na ravni Unije Svetu predloži poročilo o izvajanju, uporabi in oceni te direktive najpozneje pet let po datumu, določenem v členu 6.

Člen 6

Ta direktiva začne veljati na dan začetka veljavnosti Konvencije o delu na področju ribolova MOD iz leta 2007.

Člen 7

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*